

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Eurooppalainen strategia rannikko- ja merimatkailun kasvua ja työpaikkoja varten”

COM(2014) 86 final

(2014/C 451/10)

Esittelijä: **Paulo Barros Vale**

Euroopan komissio päätti 7. maaliskuuta 2014 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 304 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Eurooppalainen strategia rannikko- ja merimatkailun kasvua ja työpaikkoja varten

COM(2014) 86 final.

Asian valmistelusta vastannut ”yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 23. kesäkuuta 2014.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 9.–10. heinäkuuta 2014 pitämässään 500. täysistunnossa (heinäkuun 9. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon äänin 189 puolesta 6:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK suhtautuu myönteisesti tarkasteltavana olevaan tiedonantoon, kuten myös aiempiin, vuosina 2010 ja 2012 annettuihin tiedonantoihin, sillä se pitää tärkeinä aloitteita, joilla voidaan edistää meri- ja rannikkomatkojen kehittämistä.

1.2 ETSK on tietoinen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen asettamista rajoitteista ja tukee komission tiedonannossa esiteltyjä toimenpiteitä. Komitea esittää kuitenkin joitakin suosituksia ja varoituksia Eurooppa 2020 -strategiassa suositellun rannikko- ja merimatkailun älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun edistämisestä.

1.3 EU:n on hyödynnettävä luonnonvarojensa ja tuettava ensiluokkaisia kohteitaan, joissa luonto ja rannikko- ja merialueiden suunnittelu ovat keskenään sopusoinnussa. Koska rannikkoalueilla on erityinen strateginen merkitys ekologiselta, taloudelliselta ja sosiaaliselta kannalta, niiden ongelmat on ratkaistava osana yhdenmukaista kestävän kehityksen politiikkaa, jossa annetaan erityinen painoarvo aluesuunnittelulle, uusiutuvien energialähteiden hyödyntämisen ja rannikkoalueiden muiden toimintojen väliselle tasapainolle sekä kaavoitussääntöjen noudattamiselle. Ilmastonmuutosta, jonka vaikutukset ovat jo havaittavissa ja joka on jopa aiheuttanut tuhoa rannikkoalueilla rantaviivan siirtyessä, ei voida väheksyä, sillä se edellyttää perusteellisia ja pitkäjänteisiä sopeutumistoimia.

1.4 ETSK muistuttaa jälleen siitä, että se kannattaa ajatusta perustaa Euroopan matkailuvirasto, johon osallistuvat kaikki sidosryhmät, kuten matkailualan keskusliitot, matkailualueet, matkailuviranomaiset sekä alan ammattijärjestöt. Tämän organisaation perustaminen voisi edistää Euroopan markkinointia maailmalla.

1.5 On ehkä tullut aika luoda todellinen yhteinen matkailupolitiikka, jossa alaa tarkastellaan kokonaisvaltaisesti – säilyttäen kuitenkin kansallinen liikkumavara – siten, että luodaan yhteisvaikutuksia ja koordinoidaan kunkin jäsenvaltion poliittisia toimia. Vuosittain esitetään hajanaisia ideoita, jotka eivät etene pidemmälle verkostoitumisen puuttumisen vuoksi ja siksi, ettei matkailualaa varten ole määritelty yhteistä strategiaa, jonka avulla voitaisiin tehdä tunnetuksi eurooppalaisen merkin alla perinteisiä ja tavanomaisesta poikkeavia matkailukohteita sekä historiallista perintöä ja gastronomiia ja samanaikaisesti hallita ajoittain ilmenevää mahdollista kielteistä julkisuutta.

1.6 Massaturismia, jota halpalentoyhtiöiden tulo markkinoille on merkittävästi edistänyt, on hyödynnettävä siten, että luodaan tai kehitetään liikenneverkkoja lentoasemien palvelelta alueilta muille syrjäisemmille alueille, varmistetaan alueellinen jatkuvuus liittämällä kaukaiset alueet matkailureitteihin ja tekemällä niistä matkailullisesti houkuttelevia sekä mahdollistetaan kaupunki- ja rannikkokohteiden yhdistäminen samaan matkaan. Yhteyksiä koskevien tietojen saatavuus samasta paikasta on keskeisen tärkeä liikkuvuutta edistävä tekijä. ETSK muistuttaa jälleen visumilainsäädännön tarkistamisen kiireellisyydestä Euroopan ulkopuolelta tulevien matkailijoiden liikkuvuuden helpottamiseksi. Tämä koskee erityisesti Kiinasta ja muilta kehittyvien talouksien markkinoilta saapuvia matkailijoita.

1.7 Erityistä huomiota on kiinnitettävä syrjäisiin, ympäristöolosuhteiltaan arvokkaisiin alueisiin erityisesti Pohjois-Euroopassa. Näillä alueilla on helpotettava liikenneyhteyksiä ja asetettava saataville laitteita, viestintäyhteyksiä ja langattomia verkkoja, jotka houkuttelevat matkailijoita ja edesauttavat sitä, että asukkaat jäävät alueille.

1.8 On kiireellisesti huolehdittava matkailusatamien asianmukaisesta hallinnoinnista, sillä tiedot venesatamien olemassaolosta ja satamien välisistä yhteyksistä ovat puutteellisia, mikä vaikeuttaa huviveneiden ja risteilyalusten pääsyä niihin. Satamien puutteellinen hallinnointi haittaa matkailun kehittymistä sekä ihmisten ja tavaroiden liikkuvuutta, joten komissio voisi tarkastella ongelmaa sisämarkkinoiden luomiseen ja vapaaseen liikkuvuuteen tähtäävien politiikkojen näkökulmasta ja pyrkiä tällä tavoin korjaamaan nykyiset epäkohdat.

1.9 Risteilymatkailun voimakas kasvu on synnyttänyt viime aikoina uusia suuntauksia, joiden vaikutusta ei ole vielä tutkittu asianmukaisesti. Vaikka matkailijamäärien lisääntyminen tietyissä satamissa on tärkeää rannikkoalueiden kehityksen kannalta, on tärkeää minimoida kielteiset vaikutukset, joita tällaiset ruuhkahuiput saattavat aiheuttaa vierailun kohteena olevilla alueilla. On valmistauduttava asianmukaisesti vastaamaan riskeihin, jotka liittyvät vesistöjen ja ilman pilaantumiseen suurten risteilyalusten käyttämien polttoaineiden johdosta, sekä ympäristöriskeihin, joita tuhansien ihmisten vierailu matkailukohteisiin aiheuttaa. On myös pyrittävä koordinoimaan tietoja alusten pysähdyksistä paikallisen matkailusektorin kanssa ja näin välttämään se, että suuri määrä risteilymatkustajia saapuu kohteeseen samanaikaisesti muiden matkailijoiden kanssa, joilla on mahdollisuus järjestää vierailunsa muuhun aikaan päivstä.

1.10 Ehdotettu koulutustarpeiden selvittäminen ja ”sinisten työpaikkojen” osion sisällyttäminen EURES-portaaliin ovat merkittäviä toimenpiteitä, joiden kannalta keskeisen tärkeää on komission toiminta niiden laaja-alaisessa tunnetuksi tekemisessä ja jäsenvaltioiden valvuttamisessa, jotta ne ottavat tulokset huomioon omissa koulutuspolitiikoissaan. Tuettavien koulutustoimien, jotka tulee suunnata paitsi matkailualalla toimivien yritysten ja elinten työntekijöille myös alan yrittäjille, on katettava matkailupalvelujen laadun parantamiseen tähtäävien toimien lisäksi myös toimet, joilla Eurooppaa tehdään tunnetuksi matkailukohteena. Korostettakoon, että nuoria on valistettava matkailun, eurooppalaisen kulttuuriperinnön ja ympäristön merkityksestä oppivelvollisuuskoulutuksessa jo varhaisesta iästä lähtien.

1.11 Edelleen risteilymatkailuun liittyvä kysymys on risteily-yhtiöiden noudattama työllisyyspolitiikka, jota EU:n on seurattava tarkasti. Eurooppalaisten nuorten työllisyyttä voidaan ja tulee suojella kasvavalla alalla, joka tarjoaa suuria työllistymismahdollisuuksia.

1.12 Matkailu-alaa ja erityisesti rannikko- ja merimatkailua koskeviin haasteisiin vastaamiseksi ETSK toteaa jälleen pitävänsä tärkeinä muun muassa seuraavia toimia:

- Edistetään sellaisen eurooppalaisen foorumin luomista, joka tarjoaa yhdennettyä tietoa maantie-, rautatie-, laiva- ja lentoyhteyksistä. Matkailijavirtojen liikkuvuuteen liittyvät vaikeudet haittaavat syrjäisten alueiden kehitystä erityisesti Pohjois-Euroopassa niiden suuresta matkailupotentiaalista huolimatta siitä syystä, että tietoja liikennemahdollisuuksista ei ole saatavilla, liikenneyhteyksien koordinointi on hankalaa tai liikenneyhteyksiä ei edes ole.
- Edistetään luontomatkailua ja kestäväää matkailua, sosiaalista matkailua, merimatkailua, kulttuuri- ja urheilumatkailua, liikematkustamista, hyvinvointi- ja terapiamatkailua sekä historia-, kulttuuri-, uskonto- ja ruokamatkailua.
- Edistetään seniorimatkailua sekä vammaisten, liikuntarajoitteisten tai erityistarpeita omaavien henkilöiden matkailua.
- Tunnustetaan Euroopan ainutlaatuinen kulttuuriperintö, joka erottaa sen muista maanosista, suojellaan kulttuuriperintöä ja tehdään tunnetuksi Eurooppaa korkealaatuisena matkakohteena.
- Pyritään tekemään tunnetuksi turvallisuutta, jota Eurooppa voi tarjota vierailijoille, kun kyse on heidän liikkumisestaan ja oleskelustaan, veden laadusta, elintarviketurvallisuudesta, terveydenhoito- ja sairaalapalveluista tai kansalaisten ja heidän perusoikeuksiensa kunnioittamisesta.

1.13 ETSK kannattaa tutkimuksen laatimista Euroopassa vierailevien tai sinne vierailua suunnittelevien matkailijoiden mieltymyksistä sekä siitä, mistä he pitivät ja mistä he eivät pitäneet, minkä syiden takia he tulisivat tai eivät tulisi takaisin ja miksi he valitsisivat mieluummin Euroopan ulkopuolisen kohteen. Matkanjärjestäjien, satamien ja pienvenesatamien, matkailualan järjestöjen ja viranomaisten sekä jäsenvaltioiden ja EU:n viranomaisten tulisi vastata tutkimuksen levittämisestä. Sen avulla voitaisiin saada tietoa matkailijoiden käyttäytymisestä ja ominaispiirteistä tukemaan päätöksentekoa ja yhteisten strategioiden laatimista alan kehittämiseksi.

1.14 ETSK esittää myös, että matkailusta ja siihen liittyvistä tulevista toimista käytävän keskustelun yhteydessä meri- ja rannikkomatkailu ja jokimatkailu kytketään toisiinsa. Jokien ja jokisuistojen tarjoamat puitteet voivat täydentää rannikkoalueiden toimintoja. Jokimatkailu tarjoaa mahdollisuuden kehittää uusia tuotteita, kuten ruoka- maaseutu- ja ekomatkailuun liittyviä risteilyjä. Jokisuistoilla taas on merkittävä maisemallinen ja koulutuksellinen arvo, ja ne tarjoavat mahdollisuuden tarkkailla lintuja sekä näille alueille tyypillistä luonnon monimuotoisuutta.

2. Johdanto

2.1 Tarkasteltavana oleva tiedonanto on jatkoa vuonna 2010 laaditulle tiedonannolle⁽¹⁾, jossa esitetään kestävää rannikko- ja merimatkailua koskevan strategian laatimista, sekä vuoden 2012 tiedonannolle aiheesta "Sininen kasvu – Meritalouden ja merenkulkualan kestävä kasvun mahdollisuudet"⁽²⁾. Siinä käsitellään rannikko- ja merimatkailua, joka on määritelty yhdeksi sinisen talouden viidestä painopistealasta.

2.2 Rannikko- ja merimatkailun on todettu muodostavan merkittävän arvoketjun, joka luo kasvua ja työpaikkoja kestäväpohjaisella tavalla. Rannikko- ja merimatkailu on tärkein mereen liittyvä toiminta-ala Euroopassa: se työllistää lähes 3,2 miljoonaa ihmistä, joista lähes puolet on nuoria työntekijöitä. Ala luo yhteensä 183 miljardia euroa bruttoarvonlisäystä ja koostuu valtaosin mikro-, pienistä ja keskisuurista yrityksistä. Yli kolmannes eurooppalaisista matkailualan yrityksistä toimii rannikko- ja merialueilla.

2.3 Tiedonannossa pyritään määrittämään alaa koskevat haasteet: suorituskyvyn ja kilpailukyvyn edistäminen parantamalla tietotasoa sekä puuttamalla kysynnän vaihteluun ja alan pirstaleisuuteen liittyviin ongelmiin; osaamisen ja innovoinnin edistäminen; kestävyuden vahvistaminen puuttamalla ympäristöpaineisiin; innovatiivisen, kestävä ja korkealaatuisen tarjonnan edistäminen; uusien mahdollisuuksien löytäminen maantieteellisissä rajoituksissa, kuten saaristoluonne ja etäinen sijainti.

2.4 Tiedonannossa tarkastellaan myös kysymyksiä, jotka liittyvät unionin rahastojen hyödyntämiseen sekä rannikko- ja merimatkailuun vaikuttavien Euroopan unionin politiikkojen valtavirtaistamiseen.

3. Yleistä

3.1 Sininen kasvu, joka sisältää sekä perinteiset alat että kehittyvät ja nousevat alat, on monimutkainen ja kunnianhimoinen haaste, jota on lähestyttävä kokonaisvaltaisesti. Rannikkoalueita hyödynnettäessä on otettava huomioon kaikkien niitä hyödyntävien alojen intressit ohentamatta ympäristökysymyksiä. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota maankäyttöön ja merialueiden suunnitteluun, jotka vaikuttavat matkailutarjontaan. Ongelmia on lähestyttävä monialaisesta näkökulmasta, sillä ilman alueiden ja ympäristön suojelua ei voida kehittää rannikkomatkailua eikä muunlaistakaan matkailua. Uusiutuvien energialähteiden hyödyntäminen on tärkeää ja edellyttää intensiivistä tukea. Laitteistojen sijoittamiseen on kuitenkin kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta ne eivät estä merimatkailuun liittyvien toimintojen kehittämistä. On syytä välttää ydinvoimaloiden sijoittamista matkailukohteiden lähetyville.

Rannikkoalueiden tasapainoa on tarkasteltava dynaamisesti, sillä sääilmiöt ja ihmisen toiminta aiheuttavat jatkuvia muutoksia. Luonnonvarat muodostavat talouksien perustan, ja ne on nähtävä innovoinnin ohella älykkään ja sosiaalisesti osallistavan kasvun tukipilareina.

3.2 Matkailualan ongelmat ovat pysyneet samoina vuosien mittaan: ratkaisematta ovat haasteet, jotka liittyvät alan kausiluonteisuuteen, epävarmoihin ja vähän ammattitaitoa vaativiin työpaikkoihin (erityisesti nuorten työntekijöiden osalta), uusien innovatiivisten tuotteiden puutteelliseen tarjontaan sekä erityisesti mikro- ja pk-yritysten vaikeuksiin saada rahoitusta. Onkin ensisijaisen tärkeää laatia eurooppalainen poliittinen kehys matkailun kehittämiseksi – todellinen EU:n matkailupolitiikka, joka antaa suuntaa yhteisille kehittämisstrategioille kunnioittaen jäsenvaltioiden vapautta toteuttaa omia politiikkojaan kansallisella tasolla.

⁽¹⁾ COM(2010) 352 final – ETSK:n lausunto: EUVL C 376, 22.12.2011, s. 44.

⁽²⁾ COM(2012) 494 final – ETSK:n lausunto: EUVL C 161, 6.6.2013, s. 87.

3.3 Rannikko- ja merimatkailun kausiluonteisuutta on pyrittävä tasoittamaan tuomalla markkinoille uusia tuotteita, joilla houkutellaan uusia kuluttajia pääasiassa matalasesongin aikana. Uusien tuotteiden kehittäminen iäkkäille matkailijoille tai muita heikommassa asemassa oleville ryhmille, merimatkailun potentiaalin hyödyntäminen, on kyse sitten huviveneilystä (purje- ja moottoriveneet), vesiuheilusta (purjehdus, purje- tai leijalautailu, lainelautailu, soutu, melonta, vesihiihto, vesiskootterit, urheilukalastus, harppuunakalastus tai sukeltaminen, mukaan luettuna sukeltaminen laivanhylkyihin) tai veneajeluista ja risteilyistä, sekä merivesihoitoihin tai golfiin liittyvän matkailun ja luontomatkailun kehittäminen voisivat lisätä käyttöastetta matalasesongin aikana ja siten edesauttaa väestön pysymistä matkailusta riippuvaisilla alueilla. Kausiluonteisuuden ongelmaa voitaisiin torjua erityisesti syrjäisillä alueilla myös tukemalla uusia matkailuun suuntautuneita toimialoja, jotka käyttävät rannikkoalueilta peräisin olevia tuotteita, sekä takaamalla laajakaistaverkkojen saatavuus. Näin voitaisiin houkutella nuoria näille alueille.

3.4 Joitakin näistä vähemmän perinteisistä merellisistä toiminnoista harrastetaan jo laajalti paikallisissa urheiluseuroissa, joiden osaamista voitaisiin hyödyntää. Merimatkailun tukemiseen on panostettava aidosti sekä sääntelyn kautta että luomalla uusia tai ajantasaistamalla nykyisiä infrastruktuureja ja tarjoamalla uusia mahdollisuuksia tällaisiin toimintoihin, jotka vetoavat vahvasti muihin kuin perinteisiin kävijäryhmiin.

Meri- ja rannikkomatkailu on monilla paikkakunnilla yhteydessä jokimatkailuun. Tämä on pidettävä mielessä, ja yhteisten kehittämisstrategioiden laatiminen onkin suositeltavaa. Huviveneily on aktiviteetti, jota tulisi tässä yhteydessä edistää kehittämällä uusia tuotteita, jotka yhdistävät merellä ja joella tapahtuvien toimintojen potentiaalin.

3.5 Matkailua ei pidä tarkastella erillään muista aloista vaan sektorina, johon EU:n erilaiset poliittiset toimet vaikuttavat erityisesti liikenne-, työllisyys-, koulutus-, ympäristö-, innovointi-, turvallisuus-, kuluttajapolitiikan jne. alalla. Ongelmiin tulee pyrkiä löytämään ratkaisuja kokonaisvaltaisesti. sillä toimet eri politiikan aloilla vaikuttavat suoraan alan työllisyyteen.

3.6 Komissiolla ei ole suoraa toimivaltaa matkailun alalla, mutta se voi korjata joitakin havaittuja ongelmia toimenpiteillä, jotka kuuluvat sen toimivaltaan sisämarkkinoiden edistämisen puitteissa liittyen ihmisten ja tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen ja sisämarkkinoiden luomista koskeviin tavoitteisiin. Tällä tavoin voidaan puuttua ongelmiin, jotka ulottuvat matkailualaa laajemmalle ja koskevat muitakin aloja, joilla toimet ovat sekä mahdollisia että toivottavia.

4. Erityistä

4.1 Matkailualasta saatavilla olevat tiedot ovat hajanaisia, mikä vaikeuttaa tutkimusten ja arvioiden tekemistä tietojen puuttuessa tai siksi, ettei olemassa ole erityisiä indikaattoreita, jotka mahdollistaisivat vertailun. ETSK on tyytyväinen siihen, että tämä puute on tarkoitus korjata. Komitea kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että ongelma havaittiin jo vuoden 2010 tiedonannossa, eikä asiassa ole sen jälkeen tapahtunut merkittävää edistystä.

4.2 Komissio voi toimillaan edistää korkealaatuista matkailua, johon Eurooppa tarjoaa mahdollisuudet, ja tällä tavoin lieventää kausiluonteisuuden muodostamaa ongelmaa ja siihen liittyviä sosiaalisista ja taloudellisia ongelmia. Euroopan kanssa kilpailevat uudet kohteet nousevan talouden maissa. Niiden vetovoimana on alhainen hintataso, mutta ne eivät kykene tarjoamaan vastaavan tasoista turvallisuutta tai kulttuurista rikkautta. Laadun tulee olla erottava tekijä markkinoitaessa Eurooppaa matkailukohteena. On tehtävä tunnetuksi Euroopan parhaita puolia: sen ainutlaatuista kulttuurista rikkautta, turvallisuutta, monipuolisia palveluja, kansalaisoikeuksien kunnioittamista, esteettömyyttä vammaisille tai henkilöille, joilla on erityistarpeita, sekä televiestintäpalvelujen ja langattomien verkkojen saatavuutta. Euroopan kulttuuriperinnön merkityksen tunnustaminen ja sen suojelu on strategisen tärkeää kestäväpohjaisen ja osallistavan matkailun kehittämiseksi.

4.3 Myös seniorimatkailuun on kiinnitettävä erityistä huomiota. Maailman väestön ikääntyessä terveyspalveluihin sekä kulttuuri- ja luonnonperintöön liittyvä matkailu on otettava erityisesti huomioon määriteltäessä strategioita alalle. Yli 50-vuotiaat matkailijat käyttävät eniten rahaa, seniorimatkailijoilla on muita enemmän aikaa matkailuun ja he valitsevat mieluiten matalasesongin.

4.4 Risteilyjen markkinat ovat viime aikoina kasvaneet huomattavasti. Alusten pysähdysten todellinen vaikutus rannikkoalueiden toimintoihin on kuitenkin vähäinen, sillä pysähdykset ovat lyhyitä eikä paikallisesta tarjonnasta tiedoteta tehokkaasti. Tiedonannossa ehdotettu vuoropuhelun edistäminen risteilyalusten toiminnanharjoittajien, satamien ja rannikkomatkailun sidosryhmien välillä on aiheellista, ja vuoropuhelu on käytävä valtioiden välisten ja alueiden välisten kumppanuuksien, verkostojen, klusterien ja älykkään erikoistumisen strategioiden kehittämisen puitteissa alan pirstaleisuuden torjumiseksi. Verkostoituneen toiminnan tehokkuus on tosiasia, eikä matkailuala voi jäädä sen ulkopuolelle. Tällaista tukea voitaisiin tarjota edellä jo ehdotetun Euroopan matkailuviraston toiminnan kautta; se tarjoaisi foorumin alan ongelmista käytävälle laajalle keskustelulle sekä muodostaisi pohjan verkostoitumiselle ja yhteistyölle.

4.5 Pätevän henkilöstön kouluttaminen on keskeisen tärkeää kestävä ja osallistavan kasvun kannalta. Matkailualalla on erityisiä vaikeuksia työntekijöiden pätevyteen liittyen, sillä alalla työskentelee suuri määrä nuoria kausiluonteisesti ja epävarmoissa työsuhteissa, eikä heillä ole juurikaan mahdollisuuksia edetä urallaan. ETSK pitää myönteisenä ”sinisten työpaikkojen” osion sisällyttämistä EURES-portaaliin sekä matkailualan koulutustarpeiden selvittämistä ja katsoo, että jäsenvaltioiden tulisi ottaa nämä tulokset huomioon edistäessään koulutustarjontaa Euroopan sosiaalirahaston tai yksityisen sektorin tuella. Lisäksi olisi kannustettava jo olemassa olevien oppilaitosten verkostoitumista sekä matkailuun liittyvien hankkeiden esittelyä Erasmus+-ohjelman puitteissa. Koulutusta on tarjottava myös alan yrittäjille, jotta he saavat tietoa hyvistä hallintokäytännöistä ja voivat omaksua ne, pysyvät ajan tasalla voimassa olevasta lainsäädännöstä ja tietotekniikan käytöstä sekä ovat tietoisia ympäristöasioista ja matkailualalle ominaisista ongelmista.

4.6 Jäsenvaltiot edellyttävät erilaisia taitoja huviveneiden ammattimaisilta kapteeneilta. ETSK katsoo, että komission ehdotukset eivät ole tältä osin riittävän kunnianhimoisia. Vaikka komission toimivaltuudet matkailun alalla ovat rajalliset, tilanne on toinen ihmisten vapaaseen liikkuvuuteen ja sisämarkkinoiden luomiseen liittyvissä kysymyksissä, joihin tämä aihe kuuluu.

4.7 Innovatiivisia hallintojärjestelmiä on edistettävä tieto- ja viestintätekniikan ja matkailuelinkeinon portaalin avulla. Todettakoon, että tätä komission tukemaa portaalia ei ole käännetty kaikille kielille, kuten ei eräitä muitakaan matkailuun liittyviä sivustoja, joita ovat esimerkiksi matkailun virtuaalinen seurantakeskus, Tourism Link -foorumi ja eCalypso-foorumi. Tämä voi estää tai rajoittaa niiden käyttöä tietyissä maissa.

4.8 Rannikko- ja merimatkailun kestäväpohjaisuuden on perustuttava ympäristön kokonaisvaltaiseen kunnioittamiseen siten, että maa- ja merialueita tarkastellaan yhteydessä toisiinsa. Kestäväpohjaisuuden vahvistaminen ehdotetuilla toimilla on hyvin tärkeää sellaisten uusien tuotteiden kehittämiseksi, jotka yhdistävät Euroopan rikkaan kulttuuriperinnön ja ympäristön kunnioittamisen. Tässäkin yhteydessä on todettava, että muilla aloilla, kuten ympäristö-, meri- ja liikennepolitiikassa, toteutettavat toimet ovat yhteydessä matkailuun, joten komission on näissä aloitteissa kiinnitettävä erityisesti huomiota matkailualalle aiheutuviin seurauksiin.

4.9 ETSK suhtautuu myönteisesti siihen, että matkailu on sisällytetty COSME-puiteohjelman 2014–2020 erityistavoitteisiin. Komitea pitää tätä merkittävänä mahdollisuutena alan kehittämiseksi, sillä näin tuetaan kansainvälisiä yhteistyöhankkeita ja Eurooppalaiset matkailun huippukohteet -aloitteesta edistettyjen kestävien matkailunkehittämismallien omaksumista. Matkailualan tärkeimpiä rahoitusmahdollisuuksia esittelevän verkko-oppaan laatiminen saa myös ETSK:n tuen, sillä matkailualaa koskevat aloitteet voivat olla luonteeltaan monialaisia. Jälleen on kiinnitettävä huomiota siihen, että kielimuuri voi rajoittaa verkko-oppaan käyttöä ja tulkintaa.

Bryssel 9. heinäkuuta 2014

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Henri MALOSSE*